

POSTERIEEL VERKEER

Defensie

Ministerie van Defensie

15

Militaire Inlichtingen- en
Veiligheidsdienst
Kabinet van de Directeur

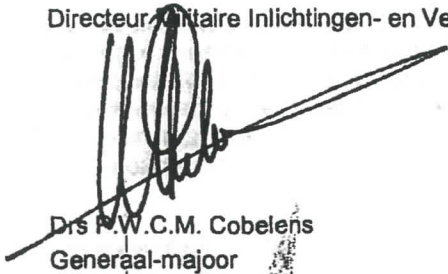
Bezoekadres:
Frederikkazerne, Gebouw 32
van der Burchlaan 31
Postadres:
MPC 58 B
Postbus 20701
2500 ES Den Haag
www.defensie.nl

Aan Vz en leden CVIN

Datum 16 maart 2007
 Ons kenmerk DIS2007 00613
 Onderwerp Dreiginginschatting operaties Nederlandse Krijgsmacht

Hierbij bied ik U de CVIN-bijdrage van de MIVD aan met betrekking tot de dreiginginschatting van operaties waaraan de Nederlandse krijgsmacht deelneemt.

Directeur Militaire Inlichtingen- en Veiligheidsdienst,

Dr. P.W.C.M. Cobelens
 Generaal-majoor

Bijlage: 1

Bij beantwoording datum, ons kenmerk en onderwerp vermelden.

PLAATSE: GEBIED: DUIDING: 2007-04-16-2007

Bijdrage MIVD t.b.v. CVIN 16 maart 2007

Landen

Afghanistan / Balkan / Irak / Libanon -UNTSO - Israël / Palestijnse Autoriteit / Soedan

Onderwerp

Dreiginginschatting operaties Nederlandse krijgsmacht

AFGHANISTAN

(SG) Het onderwerp van de onvrede zijn de 'operationele' en de 'discretionary' fondsen die door Kabul aan de gouverneurs ter beschikking werden gesteld. 'Operationele' fondsen zijn bedoeld voor routinematige uitgaven van de gouverneur voor het bestuur. 'Discretionary' fondsen werden op tijdelijke basis toegekend aan provincies in het zuiden en oosten van Afghanistan ten behoeve van uitgaven ter verbetering van de veiligheid. Hierbij ging het om bedragen tussen de US\$100.000 en US\$200.000 per maand. Het overheidsbudget voor komend jaar blijkt hier echter niet in te voorzien. Initieel vermoeden de gouverneurs dat sprake was van een rekenfout bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken, dat over de fondsen gaat. De 'discretionary' fondsen zijn echter opgeheven. Er bestaat nog onduidelijkheid over de stand van zaken met betrekking tot de 'operationele' fondsen.

(SG) Voor de gouverneurs zijn beide fondsen van belang als instrument om de bevolking aan zich te binden. Zo werden door het gebrek aan algemene financiële middelen de fondsen ook gebruikt ter aanvulling van de lage lonen van het personeel van het veiligheidsapparaat en bij bestuurlijke instellingen. Gouverneurs Wafa, Khaled (Kandahar) en Arman (Zabul) hebben al aangegeven aan geloofwaardigheid te hebben ingeboet doordat ze personeel niet meer konden betalen. De kans dat de bovenstaande ontwikkelingen leiden tot verdere inertie en incompetentie binnen de zuidelijke provinciale overheden is groot.

(SG) Hoewel gouverneur Munib van Uruzgan kleine stappen voorwaarts heeft gemaakt in de opbouw van zijn bestuurlijk en veiligheidsapparaat is de afgelopen weken steeds duidelijker geworden dat zijn positie onder druk staat. De aanstaande benoeming van de Jan Mohammed Khan getrouwe Kolonel Matiullah tot politiecommandant, onderstreept de onmacht van Munib. Het is dan ook de vraag hoe lang Munib nog in functie zal (kunnen of willen) blijven.

(SG) Het zwaartepunt in het optreden van de Taliban lag ook de afgelopen weken de provincies Helmand en Kandahar en niet zozeer in Uruzgan. De Taliban hebben echter de intentie het geweldsniveau in Centraal-Uruzgan op te voeren. De afgelopen weken is een duidelijke discrepantie ontstaan tussen de intenties en *capabilites* van de Taliban in Uruzgan. Onderlinge verdeeldheid en een gebrek aan militaire middelen (door logistieke problemen) lijken de mogelijkheden van de Taliban om hun woorden in daden om te zetten in Uruzgan te hebben beperkt. Momenteel wordt nader onderzoek verricht naar deze ontwikkelingen. Definitieve conclusies over het uitblijven van (het eerder verwachte) grootschalig geweld in het district Chora in de eerste week van maart kunnen nog niet worden getrokken. Er wordt rekening gehouden met een escalatie van Taliban-activiteiten gedurende de komende weken.

De gemelde intentie om het geweldsniveau in Centraal-Uruzgan verder op te voeren, in combinatie met aanhoudende berichtgeving over de aanschaf van wapens en munitie, kan er op duiden dat de

Taliban zich momenteel opmaken voor een verhoging van het operationeel tempo in het voorjaar. Er is echter nog onvoldoende informatie voorhanden om de term 'voorjaarsoffensief' te kunnen duiden of hanteren. Het is de verwachting dat de nadruk van de Taliban in Uruzgan zal liggen op het gebied ten noorden en oosten van Tarin Kowt en de plaats Chenartu.

(SG) Gezien de zeer snel veranderende situatie in zowel Uruzgan als Zuid-Afghanistan, waarbij momenteel nog geheel onduidelijk is welke kant een aantal fundamentele, nog te nemen beslissingen van onder andere de Afghaanse regering zullen uitgaan, is het momenteel moeilijk voor een langere periode in de toekomst te kijken. Een meer definitieve beoordeling van de mogelijkheden en intenties van de Taliban zal pas mogelijk zijn in de loop van het voorjaar.

BALKAN

(SG) Op de Balkan blijft sprake van een sterke verwevenheid tussen de politieke elite, het criminele milieu alsmede extremistische organisaties. Het hoofddoel van deze parallelle structuren, die primair tijdens de oorlogen in de jaren negentig zijn gevormd, was (en is nog altijd) het behoud van de macht op politiek en economisch gebied. Dit conglomeraat onderhoudt daartoe goede betrekkingen met de regionale en internationale georganiseerde misdaad. Met name Bosnië-Herzegovina is uitgegroeid tot een 'permissieve' omgeving voor organisaties die islamitisch-fundamentalistische waarden propageren. In dat land zijn, hoewel op beperkte schaal, enkele radicaal-islamitische netwerken actief die in verband kunnen worden gebracht met mogelijke terroristische activiteiten.

(SC) Wel moet met gewelddadige acties tegen internationaal personeel rekening worden gehouden wanneer de vitale politieke en economische belangen van de parallelle structuren daadwerkelijk door (plannen en operaties van) de Internationale Gemeenschap (IG) worden bedreigd.

(SG) De kans op interetnische spanningen en incidenten in Kosovo is de komende maanden hoog. Aangenomen wordt echter dat de leiders van de etnische Albanezen er voor zorgdragen dat zij de internationale sympathie niet volledig verspelen. Daarom zullen zij naar verwachting kiezen voor een zorgvuldig gecontroleerde escalatie, zowel in de benadering van de IG als van de Servische woongebieden, om vervolgens te kiezen voor beperking van de incidenten zodra de politieke doelstelling is bereikt en/of de schadelijke effecten van de incidenten onaanvaardbaar worden. Als het komt tot incidenten, dan kunnen deze een zodanige destabilisering van de situatie in Kosovo tot doel hebben dat een unilaterale onafhankelijkheidsverklaring mogelijk wordt. In geval van langdurige en/of ingrijpende destabilisering in Kosovo zal ook de veiligheidssituatie in andere (etnisch-Albanese) gebieden in de regio onder druk komen te staan.

IRAK

(SG) Het geweld is in Irak in de maanden december 2006 tot en met februari 2007 stabiel gebleven met gemiddeld rond 125 aanslagen per dag. In Bagdad is het geweld van december 2006 tot en met februari 2007 licht gestegen van gemiddeld 46 aanslagen naar 53 aanslagen per dag. Na de aankondiging van de versterking met extra Amerikaanse troepen (met ruim 20.000 man, vooral in Bagdad) nam het geweld in Bagdad in eerste instantie significant toe. Het sektarische geweld kreeg tegelijkertijd een nieuwe 'impuls', getuige de serie bloedige aanslagen die zich eind januari en begin februari 2007 voordeed. Het Iraakse verzet en de elkaar bestrijdende bevolkingsgroepen willen met dergelijke aanslagen blijkbaar aantonen dat zij - ondanks de Amerikaanse troepenopbouw alsook de verharding van het optreden van Iraakse veiligheidstroepen - vastbesloten blijven de door hen gekozen koers van confrontatie en geweld te vervolgen.

(SG) De Iraakse overheid is medio februari gestart met de operatie 'Handhaving der Wet', teneinde het geweld, met name in Bagdad, een halt toe te roepen. De operatie heeft er inmiddels toe geleid dat in Bagdad het geweld met 24% is gedaald en zich min of meer heeft gestabiliseerd. Hoewel voornamelijk succesvol in Bagdad, heeft de operatie 'Handhaving der Wet' als bijkomend effect dat (meest soennitische) militieleden vanuit Bagdad uitwijken naar omliggende provincies, met name de provincie Diyala. De veiligheidssituatie in Diyala, en in de stad Baquba in het bijzonder, is inmiddels dermate verslechterd dat Coalitietroepen de provincie niet eind 2007, zoals eerder de bedoeling was, aan Iraakse veiligheidstroepen zullen overdragen maar pas in een later - nog niet gedefinieerd - stadium.

(SG) De meeste aanvallen tegen Coalitietroepen (lees: Amerikanen) doen zich voor in de soennitische gebieden. De bevolking lijdt onder de hoge werkloosheid (>50%), de hoge kosten van levensonderhoud en de slechte overheidsvoorzieningen (bijvoorbeeld minder dan tien uur stroom per dag). De aanhoudende 'debaathificering' en de frustraties over de sjiiitische dominantie polariseert de bevolking en creëert een draagvlak voor aanslagen tegen eenheden en instellingen van de Coalitie en de Iraakse regering. De economische vooruitzichten zijn evenmin rooskleurig. Ook indien de nieuwe oliewet zal worden bekrachtigd, zullen investeringen in de olie-industrie weinig veranderen aan de werkloosheid, omdat deze industrie relatief weinig banen oplevert.

LIBANON / UNTSO / UNIFIL

(SG) Op politiek niveau zijn de Libanese regering en de oppositie nader tot elkaar gekomen na weken van bemiddeling door Saudi-Arabië en Iran. Ofschoon een beslissende doorbraak nog niet is bereikt, voeren de hoofdonderhandelaars Berri (namens de oppositie) en al-Hariri (namens de regering) dezer dagen rechtstreeks overleg. Vooral Saudi-Arabië oefent druk uit, zodat een oplossing van de crisis kan worden bezegeld tijdens de top van de Arabische Liga in Riyad later deze maand.

(SG) De Libanese autoriteiten hebben de arrestatie bekendgemaakt van vier Syrische leden van de radicaal-soennitische Fatah-Islam, die inmiddels zouden hebben bekend de daders te zijn van deodelijke aanslag op twee bussen op 14 februari jl., aan de vooravond van de Hariri-herdenking. Deze organisatie is in de afgelopen maanden meerdere malen in verband gebracht met mogelijke dreiging tegen UNIFIL-eenheden, waaronder een aanval tegen de MTF-UNIFIL door middel van kleine vaartuigen.

(SG) Fatah-Islam manifesteerde zich voor het eerst in november 2006, toen deze groepering opdook in het Palestijnse vluchtelingenkamp Nahr al-Barid in Noord-Libanon en (een deel van) het kamp overnam. De beweging zou over circa 300 leden beschikken van verschillende nationaliteiten en is, naar verluidt, gelieerd aan (dan wel geïnspireerd door) al-Qa'ida. De beweging zou een afsplitsing zijn van Fatah-Intifada en ontstond na de arrestatie door Syrië van een kopstuk van Fatah-Intifada, waarvan de leiding in Damascus verblijft.

ISRAËL-PALESTIJNSE AUTORITEIT

(SG) Het obstakel in de ontwikkelingen in de PA alsook in de verhouding van de PA met de IG is onverminderd de opstelling jegens Israël. Ook blijkens het jongste overleg tussen PA-president Abbas en de Israëlsche premier Olmert weigert Hamas om Israël te erkennen, terwijl Israël om deze reden de Palestijnse regering boycot. Bekend is dat Israël zich in deze houding weet gesteund door de VS en de EU.

(SG) Wel zit enige diplomatieke beweging in de verhouding tussen Israël en de PA. Dit kan worden afgeleid uit de niet afwijzende reactie van Olmert op het vredesinitiatief van Saudi-Arabië. Ryadh presenteerde dit initiatief voor het eerst tijdens de topconferentie van de Arabische Liga in Libanon, in maart 2002 (zogenoemde 'Declaratie van Beiroet'). Deze is in principe gebaseerd op de VNVR-resoluties aangaande de Palestijnse kwestie, inbegrepen de volledige terugtrekking door Israël van de Westelijke Jordaanoever en de terugkeer van de Palestijnse vluchtelingen. Als tegenprestatie voorziet het voorstel in de erkenning van Israël en de garantie van zijn veiligheid door de Arabische landen. Naar verluidt, zal Saudi-Arabië eind maart tijdens de topconferentie van de Arabische Liga het voorstel, naar het zich laat aanzien in aangepaste vorm, opnieuw presenteren. Olmert heeft aangegeven 'positieve ontwikkelingen' in relatie tot het voorstel serieus te zullen bestuderen, maar dat van de terugkeer van Palestijnen naar de Palestijnse Gebieden geen sprake kan zijn. Met deze opstelling volstaat de Israëlische regering en blijft de presentatie van een eigen agenda in dezen achterwege.

(SG) Naast de eindeloze onderhandelingen over een eenheidsregering, illustreren de ernstige financiële crisis in de PA en de toenemende radicalisering onder jongeren de grote druk waaronder de Palestijnse gemeenschap zucht. Het gevaar van een nieuwe gewelddadige ontlading intern is derhalve groot. Vooral de veiligheidssituatie in Gaza is onverminderd slecht. De opbouw van het wapenpotentieel van de radicale groepen via grensmokkel baart zorgen. Deze blijkt mede uit de rapportages van de EU-waarnemers (onder wie drie Nederlandse militairen) in Gaza (Rafah). De wapenopbouw wordt mede mogelijk gemaakt door onvermogen van corrupt bestuur en criminele activiteiten van diverse Palestijnse clans. Het is echter niet waarschijnlijk dat Israël onder de huidige omstandigheden opnieuw een groot offensief in Gaza zal uitvoeren. Naast de politiek cruciale situatie waarin de PA-regering verkeert, stuit een Israëliisch offensief op verzet in Israël zelf. Hieraan dragen de niet onverdeeld gunstige ervaringen van de recente oorlog in Zuid-Libanon bij. Mede gelet op de voortgaande activiteiten van autonome radicale Palestijnse groepen tegen Israël, staat de aanstaande PA-eenheidsregering een moeilijke taak te wachten.

SUDAN

(SC) De situatie in Darfur blijft onverminderd slecht. Voorbereidingen worden getroffen voor een 'Darfur Rebel Conference', die alle partijen die niet de 'Darfur Peace Agreement' hebben ondertekend, moet bijeenbrengen. Een locatie en een datum zijn nog niet bekend. Daarnaast bestaat geen enkele garantie dat de conferentie enig resultaat zal hebben. Van de zijde van het regime in Khartoem mag verwacht worden dat het zijn beleid van traineren zal continueren en ervoor zal zorgen dat een hybride VNAU missie niet van de grond zal komen. De kans dat het regime hierin zal slagen, mag groot worden genoemd.

(SC) Op vijf maart jl. zijn twee Nigeriaanse AMIS-soldaten in Graida, waarschijnlijk door rebellen van de SLM/A, gedood. Dit brengt het totaal van gedode AMIS soldaten op elf. De omstandigheden waaronder AMIS moet opereren, zijn bijzonder moeilijk. Er zijn onvoldoende troepen, onvoldoende middelen en er is onvoldoende mandaat en een zeer gebrekkige commandovoering. De president van Rwanda, Kagame, heeft gedreigd de 2000 Rwandese troepen terug te trekken uit AMIS als de missie niet beter wordt georganiseerd. De verwachting is echter dat structurele verbetering van AMIS niet zal plaatsvinden.

(SC) Ditzelfde geldt voor de vooruitgang in de uitvoering van het 'noord-zuid vredesakkoord' van januari 2005. Belangrijke dossiers worden nog niet of nauwelijks ter hand genomen. Het zuiden lijkt hiermee meer en meer op een koers uit te komen die na de interimperiode tot secessie zal leiden. In hoeverre deze secessie vreedzaam zal kunnen verlopen, is bijzonder onzeker.

(SC) In Zuid-Soedan is de situatie vrijwel ongewijzigd. Er zijn nauwelijks vorderingen terzake het ontwikkelen van een functioneel en betrouwbaar bestuursapparaat en voor de bevolking blijft onveiligheid een voortdurend onderdeel van het dagelijks bestaan. Van bijzondere zorg blijft het LRA (*Lord's Resistance Army*). Indien het nog immer haperende onderhandelingsproces tussen het LRA en de Ugandese regering nog lang aanhoudt of wordt afgebroken, zal dit zeer nadelig op de veiligheid in zowel Zuid-Soedan als delen van noordoostelijk DRC kunnen uitwerken. Reeds op dit moment is sprake van een toename van het aantal aan het LRA toegeschreven incidenten, waaronder ontvoeringen en roofovervallen in met name in de zuidelijke deelstaat West-Equatoria. De door de regering van

PLAAT: Soedan: 2-4-2007

Zuid-Soedan gemelde bewegingen van het LRA in de richting van de CAR (Centraal Afrikaanse Republiek) zijn vooralsnog onbevestigd, maar kunnen gezien het toegenomen aantal incidenten in het westen niet geheel worden uitgesloten. In voorkomend geval zou het LRA zich in de CAR ongecontroleerd kunnen hergroeperen en bevoorraden, om vervolgens vanuit de CAR het aantal operaties in het grensgebied van Soedan en Uganda op te voeren, teneinde zijn onderhandelingspositie te versterken.

